

HZN e glasilo

Broj 5/2012

Službeno glasilo Hrvatskoga zavoda za norme

SVJETSKI DAN NORMA
14. LISTOPADA 2012

Manje otpada,
bolji rezultati

NORME POVEĆAVAJU UČINKOVITOST

designed by Alidrone Tan
format A2 (ISO 216)

HZN e-glasilo

Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa stalnim dodatkom

Oglasnik za normativne dokumente

Godište: 4. 2012.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

Hrvatski zavod za norme

MB: 1957406

OIB: 76844168802

Izdavač:

**Sjedište: Ulica grada Vukovara 78,
10000 Zagreb**

Telefon: 01/610 60 95

Telefax: 01/610 93 21

**Glavni
urednik:**

Miran Škerl, v.d. ravnatelja HZN-a

**Pomoćnik
glavnog
urednika:**

Vladimir Jaram

**Tehnički
urednik:**

Vladimir Jaram

Uredništvo:

Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Tea Havranek, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Miran Škerl

Lektura:

Lana Hudeček

Korektura:

Sandra Knežević

**Grafička
obrada
naslovnice:**

Gaea studio d.o.o.

**Grafička
priprema:**

Gaea studio d.o.o.

Izlazi:

dvomjesečno

**Uredenje
zaključeno:**

2012-10-31

Opremu tekstova obavlja uredništvo.

Za sadržaj pojmenice potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme.

Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normirnih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojem su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila možete pročitati poruku za Svjetski dan norma (14. listopada 2012.) čija je tema bila "Manje otpada, bolji rezultati – norme povećavaju učinkovitost".

Hrvatski zavod za norme (HZN) obilježio je Svjetski dan norma 16. listopada prigodom svečanošću. Donosimo izvještaj s toga skupa zajedno s impresijama u slici.

Tu su i naši stalni prilozi o aktivnostima HZN-a i tehničkih odbora HZN-a (HZN/TO) te obavijesti o članovima HZN-a. Ističemo izvještaj sa sastanka tehničkog odbora CEN/TC 256/SC 1, *Railway applications / Infrastructure* održanom u HZN-u. Tu su i obavijesti o novim hrvatskim normativnim dokumentima na hrvatskome jeziku.

U ovom broju, među izvještajima sa seminara, skupova i radionica u zemlji i inozemstvu možete pročitati izvještaj o 15. danima ovlaštenih inženjera elektrotehnike održanim u Zadru od 27. do 29. rujna 2012. i radionici za promociju normizacije u području infrastrukture za željeznicu održanoj u HZN-u.

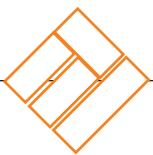
U rubrici *Novosti iz međunarodnih i europskih normirnih tijela* možete pronaći zanimljive obavijesti o radu međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija. U ovome broju tu možete pročitati opširan izvještaj o novostima iz IEC-a. U novostima iz ETSI-ja pročitajte o trećoj radionici ETSI-jeva tehničkoga odbora M2M.

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika

Sadržaj 5/2012

Proslov	2
Poruka za Svjetski dan norma	4
HZN obilježio Svjetski dan norma 2012.	5
Izvještaj sa sastanka Odbora Europske komisije 98/34 (A.M. Boljanović)	7
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	8
• Sastanak CEN/TC 256/SC 1, <i>Railway applications / Infrastructure</i> u HZN-u	8
Novosti iz HZN/TO	
• Novi hrvatski normativni dokumenti (na hrvatskome jeziku)	10
Seminari, skupovi, radionice u zemlji i inozemstvu	
Izvještaji	
• 5. Dani ovlaštenih inženjera elektrotehnike, Zadar 2012.	11
• Radionica za promociju normizacije u području infrastrukture za željeznicu	11
Novosti iz međunarodnih i europskih normirnih tijela	
IEC	
• Novosti iz IEC-a	13
ETSI	
• Novosti iz ETSI-ja	16

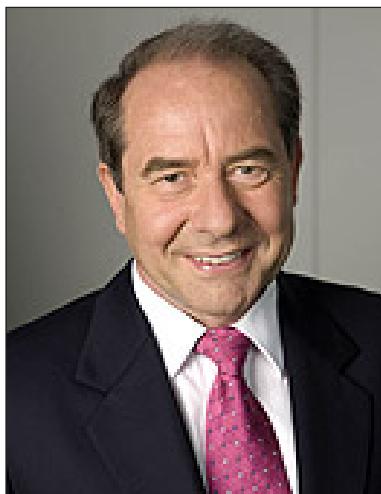
Naslovnica:*Poster prigodom Svjetskog dana norma 2012.*
HZN Oglasnik za normativne dokumene (A1 - A86)

ISSN 1847-4217

Poruka za svjetski dan norma

14. listopada 2012.

Manje otpada, bolji rezultati – norme povećavaju učinkovitost

Dr. Klaus WUCHERER
predsjednik IEC-a

Dr. Boris ALESHIN
predsjednik ISO-a

Dr. Hamadoun TOURÉ
glavni tajnik ITU-a

Međunarodne norme kao što su norme IEC-a, ISO-a i ITU-a ključne su za povećanje učinkovitosti. To je pitanje došlo u prednji plan uslijed globalnih izazova poput održivosti i finansijske nesigurnosti, koji prsiljavaju organizacije da postižu bolje rezultate uz manje otpada.

Jednostavno rečeno, učinkovitost znači sposobnost da se ostvare ciljevi primjenom procesa kojima se razvijaju proizvodi i usluge optimalne kvalitete uz minimum otpada, troškova i nepotrebнog rada. Pomaže organizacijama da maksimalno uvećaju svoju dobit i ispune svoje ciljeve, pa je ključna za uspjeh u današnjem zahtjevnom i natjecateljskom gospodarskom okruženju.

U današnjem u visokoj mjeri natjecateljskom i složenom svijetu, pitanje održivosti gledano iz gospodarskog, ekološkog i društvenog kuta znači da tvrtke moraju biti učinkovitije u odnosu na širok raspon mjerila i pitanja.

Međunarodne su norme moćan alat koji organizacijama pomaže da iskoriste svoj potencijal na globalnom tržištu. Budući da ih izrađuju stručnjaci iz cijelog svijeta, one obuhvaćaju međunarodno usklaćenu najbolju praksu koja se može primjeniti za mjerjenje, uspoređivanje i povećanje učinkovitosti te smanjivanje otpada.

Naprimjer, osiguravanjem zajedničkih specifikacija međunarodne norme omogućuju da proizvodi, usluge i tehnologija različitih dobavljača budu međusobno usklaćeni

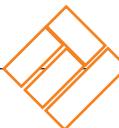
kao dijelovi slagalice. One podupiru funkcionalnu spojivost i kompatibilnost, osiguravajući solidnu osnovu za razvoj inovacija i olakšavanje pristupa novih proizvoda na tržište. One osiguravaju da države, organizacije, regulatorna tijela i znanstvenici ne moraju otkrivati Ameriku nego se mogu posvetiti drugim prioritetima.

Stanje suvremene tehnike i znanje sadržano u međunarodnim normama dostupno je svima, također i zemljama u razvoju, i pomaže im da na najbolji način iskoriste svoje ljudske i materijalne resurse. Učinkovitiji industrijski i poslovni procesi, koje olakšavaju norme, daju tvrtkama sposobnost da se natječu na globalnoj razini i proizvode brže za veći broj tržišta po nižoj cijeni.

Na taj način norme pomažu organizacijama da ispune potrebe svojih korisnika, a da istovremeno održavaju usmjerenošć i optimalnost svojih procesa. Regulatorna tijela mogu upotrijebiti međunarodne norme kao sredstvo pokazivanja sukladnosti i kao temelj za propise koji su primjereni za tržište i za korisnike. Potrošači pak mogu biti sigurni da međunarodne norme promiču učinkovitost u stvarima koje su im bitne, naprimjer u označavanju proizvoda ili u sigurnosti.

Sve u svemu, međunarodne norme IEC-a, ISO-a i ITU-a nisu korisne samo za poslovni svijet nego i za društvo općenito jer mu veća učinkovitost pomaže da bolje iskorištava svoje resurse i tako pridonosi održivom svijetu.

HZN obilježio Svjetski dan norma 2012.

Svjetski dan norma obilježava se svake godine 14. listopada. Odaje se time priznanje naporima tisuća stručnjaka širom svijeta koji surađuju u međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO, IEC i ITU) na razvoju međunarodnih norma radi olakšavanja trgovine, širenja znanja i tehnološkog napretka. Ove je godine taj dan obilježen po 43. put. Tema Svjetskog dana norma 2012. godine bila je "Manje otpada, bolji rezultati – norme povećavaju učinkovitost".

Hrvatski zavod za norme (HZN) obilježio je Svjetski dan norma 16. listopada prigodom svečanošću. Skup je svojim prisustvom uveličao prvi potpredsjednik vlade RH i ministar gospodarstva RH Radimir Čačić.

Radimir Čačić, prvi potpredsjednik vlade i ministar gospodarstva RH

"U poruci ovogodišnjeg Svjetskog dana norma *Manje otpada, bolji rezultati – norme povećavaju učinkovitost* sadržana je briga cjelokupnog čovječanstva za održivim razvojem u cilju zaštite i učinkovitijeg raspolažanja prirodnim izvorima, a iz gospodarskog kuta to znači da tvrtke moraju biti učinkovitije u odnosu na širok raspon mjerila i pitanja. Hrvatska, kao država ograničenih izvora, pitanjima održivosti, gledano iz gospodarskog,

ekološkog i društvenog kuta prilazi izuzetno pažljivo. Kao zemlja jedinstvenih očuvanih prirodnih ljepota ona mora učinkovito sačuvati ta bogatstva, a brigom za kvalitetu zraka, vode, mora i tla približiti se državama visokorazvijenih tehnologija. Hrvatska ima obvezu zaštite života i zdravlja svojih građana od posljedica uporabe proizvoda koji nisu sigurni. U tu svrhu ogromni su naporovi uloženi u sustav infrastrukture za kvalitetu koji u svojoj sveukupnosti i djelotvornosti garantira sigurnost proizvoda na tržištu. Normizacija, kao dio infrastrukture za kvalitetu, značajan je čimbenik unutrašnjeg i vanjskog tržišta i zaštite potrošača od nesigurnih i nekvalitetnih proizvoda," rekao je tom prigodom prvi potpredsjednik vlade RH.

Miran Škerl, v.d. ravnatelja HZN-a, zahvalio se prvom potpredsjedniku vlade i ministru gospodarstva RH Radimiru Čačiću na prisustvu i uveličavanju ove skromne proslave.

Miran Škerl, v.d. ravnatelja HZN-a

Gospodin Škerl zahvalio se i ostalim uzvanicima na odazivu te naglasio kako: "Hrvatski zavod za norme, kao javna ustanova osnovana kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske radi ostvarivanja ciljeva normizacije, među svojim ciljevima, kroz normizacijsku djelatnost, ima i osiguranje normi za svršishodnu uporabu rada, materijala i energije te poboljšanje proizvodne učinkovitosti. U tom smislu Hrvatski zavod za norme priprema i niz edukacijskih seminara s ciljem upoznavanja svih zainteresiranih državnih i javnih službenika s novostima u pojedinom stručnom području s naglaskom na norme koje su u popisima norma objavljenima uz pojedine zakonske propise, uredbe ili direktive."

Gospodin Škerl u svom je obraćanju dalje naglasio: "... kako smo svjesni i specifične situacije u kojoj se nalaze naše malo i srednje poduzetništvo, koje za razliku od velikih tvrtki uglavnom nema zaposlenike specijalizirane za praćenje promjena zakona i propisa kao i da zakonske, infrastrukturne promjene, stvaraju poteškoće hrvatskim tvrtkama i stvaraju dodatne troškove. Naša je obveza i davanje pravodobnih informacija u cilju usklađenja poslovanja s novim propisima i normama. U tom smislu Hrvatski zavod za norme u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, uz seminare izobrazbe za zainteresirane poduzetnike, namjerava pokrenuti inicijativu prema Ministarstvu obrazovanja i sporta u

pokretanju inicijative uvođenja izobrazbe o normizaciji u školske i visokoškolske obrazovne programe..."

Na skupu se HZN dodjelom priznanja i zahvalnica zahvalio zaslužnim institucijama i pojedincima na uspješnoj i dugogodišnjoj suradnji.

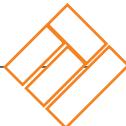
Nakon službenog dijela uslijedilo je neformalno druženje uz prigodni domjenak.

Priredio: V. Jaram

IMPRESIJE U SLICI

Izvještaj sa sastanka Odbora Europske komisije 98/34

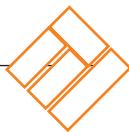
U Bruxellesu je 2. i 3. listopada 2012. godine održan sastanak Odbora Europske komisije koji se odnosi na primjenu Direktive za norme i tehničke propise 98/34/EC. Prvoga dana sastanka koji je uglavnom bio posvećen pitanjima povezanim s tehničkim propisima podnesen je detaljan izvještaj o službenome obavlješćivanju u skladu s odredbama direktive 98/34/EC te o stanju unutarnjega tržišta u području graditeljstva. Predstavljen je nacrt dokumenta o fiskalnim i finansijskim mjerama te dogovorena informatička poboljšanja koja se odnose na pristup dokumentima Komisije u bazi TRIS. Također su najavljeni seminari koji će omogućiti bolje poznавanje zahtjeva direktive 98/34/EC. Drugog dana sastanka na dnevnom su redu bila pitanja koja se odnose na normizaciju, pa su prijepodnevne teme uključivale izvještaje o formalnim prigovorima koji se odnose na objavu oznaka norma u Službenome glasilu EU-a, o nacrtima mandata, o novim mandatima te o normizaciji u području informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija (ITC). Posebno je istaknuta potreba davanja mandata za razvoj horizontalnih norma u području pružanja usluga s obzirom na to da uslužne djelatnosti ostvaruju dvije trećine BDP-a Europske unije. Također je najavljeno stupanje na snagu Uredbe Europskoga parlamenta i Vijeća sigurnosti o europskoj normizaciji 1. siječnja 2013. godine i istaknuto da Uredba prepostavlja i određene promjene koje se odnose na rad Odbora Europske komisije 98/34 koje treba što prije usvojiti. Predstavnik Komisije podnio je detaljan izvještaj o normizacijskome paketu (*Standardization package*), o razvoju višedioničke platforme za norme iz područja informacijskih i komunikacijskih tehnologija

(*Multi-stakeholder platform for ICT standards*) te o aktivnostima povezanim s Akcijskim planom u području europske normizacije za razdoblje 2010. — 2013. Akcijski plan dostupan je na:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/standardisation-policy/implementation-action-plan/index_en.htm

U popodnevnome je dijelu sastanka predstavnik CEN/CENELEC-a podnio izvještaj o trenutačnim aktivnostima koje se provode kao podrška malim i srednjim poduzećima (SME). Najavljeni je konferencija pod nazivom *SME Standardization Conference*, koja će se održati 28. svibnja 2013. godine. U vezi s međunarodnim aktivnostima predstavnik Europske komisije predstavio je uz ostalo platformu CESIP kao važan alat za jačanje trgovinskih odnosa između Kine i Europe s pomoću kojega se omogućuje i olakšava pristup informacijama o normama i pripadajućim tehničkim pravilima na engleskome i kineskome jeziku. Više informacija dostupno na:
<http://www.cenelec.eu/aboutcenelec/whatwestandfor/fosterinternationaltrade/cesip.html>

Kad je riječ o planiranim radnjama povezanim s inovacijama i konkurentnošću Europske unije za razdoblje do 2025. godine, istaknuto je da treba utvrditi ključne elemente i snage kao podršku industrijskom sustavu te da treba izraditi predloške i plan razvoja norma koje će podržati nove tehnologije, nove proizvodne sustave u kontekstu inovacija i konkurenčnosti Europske unije. U tom su kontekstu u pripremi radionice koje bi se trebale početi održavati krajem 2012.

A. M. Boljanović

Novosti iz HZN-a

Članovi HZN-a

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do kraja listopada 2012. godine.

Tablica *Članovi Hrvatskog zavoda za norme* nastavak je tablice objavljene u HZN e-glasilu br. 4/2012

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe :	Ukupno članova 2011-12-31	Odluka UV-a 2012-09-20	Ukupno članova
Članovi promatrači – Pravne osobe koje ostvaruju dobit	22	0	22
Članovi promatrači – Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit	0	0	0
Članovi promatrači – Fizičke osobe - pojedinci	1	0	1
Redoviti članovi:			
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	283	12	292
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ust. i slično	29	0	29
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	0	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – struk. komore ili udr.	5	0	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	17	0	17
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	2	0	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	25	0	25
Fizičke osobe - pojedinci	41	3	40
Obrt – fizičke osobe	15	1	16
Ukupno redovnih članova	419	16	427
Ukupno redovnih i promatračkih članova	442	16	450
Odustaju	0	8	0
Tijelo državne uprave	49	2	51

Sastanak **CEN/TC 256/SC 1, Railway applications / Infrastructure u HZN-u**

U prostorijama HZN-a 12. listopada 2012. godine održan je 42. redoviti sastanak tehničkoga pododbora CEN/TC-a 256/SC 1, *Railway applications / Infrastructure*.

Sastanak su otvorili i skup pozdravili gospodin Vedran Kružić, pomoćnik ministra za gospodarstvo i v. d. ravnatelja HZN-a gospodin Miran Škerl.

Na početku radnoga dijela sastanka prisutne je pozdravio i gospodin Nenad Nikolić, voditelj poslova normizacije u HZN-u.

Sastanku je prisustvovalo devetnaest delegata iz osam različitih zemalja:

NEN (Nizozemska), IPQ (Portugal), BSI (Ujedinjeno Kraljevstvo), AFNOR (Francuska), SIS (Švedska), DIN (Njemačka), SNV (Švicarska) i AENOR (Španjolska). Sastanku u Zagrebu prisustvovao je i CEN-ov savjetnik gospodin Robrecht Delmé.

Uloga je gospodina Delmáea da prati razvoj uskladjene norme te da na vrijeme reagira ako primijeti da razvoj uskladjene norme ne ide prema ostvarenju temeljnih zahtjeva Direktive (2008/57/EC).

CEN-ov savjetnik odlučuje na koje će bitne sastanke ići kako bi ostvario svoj zadatak.

Gospodin R. Delm  jedan je od samo četiri CEN-ova savjetnika za Direktivu o interoperabilnosti, a ostala tri su gospoda W. Breitling, J. R. Snell i J.-C. Tourrade.

Dakle samo su četiri CEN-ova savjetnika zadužena za CEN-ove, CENELEC-ove i ETSI-jeve usklađene norme koje podržavaju Direktivu o interoperabilnosti.

CEN-ove savjetnike bira izborno tijelo (*Selection panel*) uz preporuku Europske komisije, a izvještaj o svojemu radu podnose glavnemu direktoru CEN-a i CENELEC-a, gospodi Eleni Santiago Cid.

Glavna tema redovitoga sastanka su, kao i obično, bili izvještaji po radnim skupinama o trenuta ome stanju projekata na kojima se radi u tim radnim skupinama.

Tehnički pododbora CEN/TC 256/SC 1 trenutačno ima dvanaest radnih skupina, a na sastanku su bili prisutni predstavnici njih osam, s time da je prof. Garai, voditelj radne skupine CEN/TC 256/SC 1/WG 40, *Noise barriers*, svoj izvještaj poslao e-poštom i ispričao se što nije mogao biti osobno prisutan.

Iz radne skupine WG 46, *Ballastless track* nitko nije bio prisutan niti je poslan izvještaj o njezinu radu, tako da se o izvještaju te radne skupine nije raspravljaljalo. O izvještaju radne skupine WG 34, *Qualification of track work contractors* također se nije raspravljaljalo jer ta radna skupina trenutačno nema aktivnih projekata.

Od ukupno 66 norma koje su trenutačno u razvoju u okviru tehničkog pododobra CEN/TC 256/SC 1, 28 je norma u razvoju po radnim skupinama, a od toga je 19 novih norma, a u reviziji ih je 9.

Izvještaji po radnim skupinama čitani su sljedećim redom:

CEN/TC 256/SC 1/WG 4, *Rails*

(Mr. Ruiz, Španjolska)

CEN/TC 256/SC 1/WG 5, *Track construction and maintenance machines*

(Mr. James, Ujedinjeno Kraljevstvo)

CEN/TC 256/SC 1/WG 15, *Track alignment design parameters*

(Dr. Kufver, Švedska)

CEN/TC 256/SC 1/WG 16, *Sleepers and bearers*

(Mr. Pouliquy, Francuska)

CEN/TC 256/SC 1/WG 17, *Fastening systems*

(Dr. Rhodes, Ujedinjeno Kraljevstvo)

CEN/TC 256/SC 1/WG 18, *Switches and crossings*

(Mr. Foan, Ujedinjeno Kraljevstvo)

CEN/TC 256/SC 1/WG 28, *Track geometry quality*

(Mr. Couderc, Francuska)

CEN/TC 256/SC 1/WG 39, *Safety protection on the track during work*

(Mr. van den Tweel, Nizozemska)

CEN/TC 256/SC 1/WG 40, *Noise barriers*.

(Prof. Garai, Italija)

Tijekom čitanja pojedinih izvještaja po radnim skupinama Gospodin Delm  više je puta reagirao i tražio objašnjenja, tj. izmjene u tekstu, za neke nejasne detalje u projektima za izradu usklađenih norma.

Uz dogovorene izmjene u pojedinim izvještajima prihvaćeni su svi izvještaji radnih skupina.

Gospodin Reinhardt, delegat DIN-a, prisutnim je delegatima skrenuo pažnju na to da je nužno pitanje utjecaja klimatskih promjena na infrastrukturu uzeti u obzir i istaknuti pri planiranju budućih projekata u ovome području normizacije.

Svi prisutni složili su se da je to tema o kojoj će se ubuduće dosta raspravljati na svim razinama normizacije u ovom području.

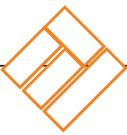
Gospodin Delm  obavijestio je prisutne o aktivnostima u Europskoj agenciji za željeznicu, tj. o novostima povezanim s interoperabilno u i mandatom M/486 *Programming in the field of Urban Rail*.

Tehnički pododbora CEN/TC 256/SC 1 na ovome je sastanku donio dosta odluka, a posljednja je odluka bila odluka br. 48/2012 o zahvalnosti HZN-u na gostoprimgstvu i organizaciji ovoga sastanka koju su svi prisutni s oduševljenjem i aplauzom jednoglasno odobrili.

Dogovoren je da se idući sastanak tehničkog pododobra CEN/TC 256/SC 1 održi 27. ožujka 2013. godine u Bruxellesu.

B. Jandrijević

Novosti iz HZN/TO

Novi hrvatski normativni dokumenti (na hrvatskome jeziku)

HRN EN 589:2012, Goriva za motorna vozila – UNP – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 589:2008+A1:2012)

Hrvatska norma HRN EN 589:2012 prijevod je engleske verzije norme EN 589:2008+A1:2012. Izvorni tekst norme pripremio je tehnički odbor CEN/TC 19, *Gaseous and liquid fuels, lubricants and related products of petroleum, synthetic and biological origin*, čije je tajništvo u NEN-u.

Ova hrvatska norma utvrđuje zahtjeve i metode ispitivanja za motorni UNP (ukapljeni naftni plin) koji se prodaje i isporučuje na tržištu. Ova norma vrijedi za motorni UNP namijenjen vozilima, izvedenim za pogon na motorni UNP.

U Dodatku A opisana je metoda ispitivanja mirisa UNP-a i uređaj za ocjenjivanje mirisa UNP-a, u Dodatku B opisana je metoda za izračunavanje motornog oktanskog broja (MOB) iz analize sastava UNP-a, u Dodatku C opisani su faktori za izračunavanje apsolutnog tlaka para ukapljenog naftnog plina, a u Dodatku D navedena su sezonska ograničenja tlaka para pri 40 °C.

Norma sadrži i Nacionalni dodatak NA u kojem se opisuje označivanje mjernog uređaja za prodaju goriva i zahtjevi uvjetovani klimom.

Ova hrvatska norma sadrži konsolidirani amandman kojim se s popisa norma na koje se upućuje briše norma EN 24260:1994, *Petroleum products and hydrocarbons – Determination of sulfur content – Wickbold combustion method (ISO 4260:1987; EN 24260:1994)*.

Ova norma zamjenjuje hrvatsku normu HRN EN 589:2012 na engleskome jeziku.

Hrvatski tekstu norme HRN EN 589:2012 pripremio je tehnički odbor HZN/TO 28, *Naftni proizvodi i maziva*, Hrvatskog zavoda za norme. Norma je objavljena na hrvatskome jeziku i može se kupiti po cijeni od 270,00 kn, a za članove Hrvatskog zavoda za norme cijena je 216,00 kn.

M. Broketa

HRN ISO 1998-1:2012, Naftna industrija – Nazivlje – 1. dio: Sirovine i proizvodi (ISO 1998-1:1998+Cor.1:1999)

Hrvatska norma HRN ISO 1998-1:2012 prijevod je englesko-francuske verzije međunarodne norme ISO 1998-1:1998 i ispravka englesko-francuske verzije međunarodne norme ISO 1998-1:1998/Cor.1:1999, a objavljuje se kao trojezično izdanje na hrvatskome, engleskome i francuskome jeziku. Izvorni tekst norme pripremio je tehnički odbor ISO/TC 28, *Petroleum products and lubricants*, podobor SC 1, *Terminology*.

Norma HRN ISO 1998 pod zajedničkim naslovom *Naftna industrija – Nazivlje*, sastoji se od sljedećih dijelova:

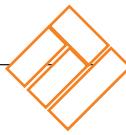
- 1. dio: Sirovine i proizvodi
- 2. dio: Svojstva i ispitivanja
- 3. dio: Istraživanje i proizvodnja
- 4. dio: Rafinerijska prerada
- 5. dio: Prijevoz, skladištenje i distribucija
- 6. dio: Mjerenje
- 7. dio: razni nazivi
- 99. dio: Općenito i indeks

Ovaj dio norme HRN ISO 1998 sastoji se od popisa jednakovrijednih naziva na hrvatskome, engleskome i francuskome jeziku koji se upotrebljavaju u naftnoj industriji radi označivanja svojstava naftnih proizvoda i metoda ispitivanja, zajedno s odgovarajućim definicijama na sva tri jezika. U normi HRN ISO 1998-1:2012 navode se nazivi iz područja sirove nafte i ulaznih sirovina za rafinerije, plinovitih proizvoda, destilata i međuproizvoda, brodskih goriva, bitumena i srodnih proizvoda, srednjeviskoznih proizvoda, maziva i srodnih proizvoda, teških destilata i ostataka, parafina i srodnih proizvoda, krutih i polukrutih proizvoda te aditiva.

Norma HRN ISO 1998 namijenjena je onome dijelu naftne industrije koji se bavi sirovom naftom i naftnim proizvodima, tj. svim radnjama koje se pojavljuju od proizvodnog polja do krajnjeg korisnika. Ona nije predviđena za naftnu opremu niti za bilo koje radove na terenu. Međutim definirani su neki dijelovi opreme te neke istraživačke i proizvodne radnje.

Ovo drugo izdanje norme HRN ISO 1998-1 zajedno s dijelovima norma HRN ISO 1998-2, HRN ISO 1998-3, HRN ISO 1998-4, HRN ISO 1998-5, HRN ISO 1998-7 i HRN ISO 1998-99 kada oni budu objavljeni te s normom HRN ISO 1998-6:2006, ukida i zamjenjuje norme HRN ISO 1998-1:1998 i HRN ISO 1998-2:1998. Svi di-

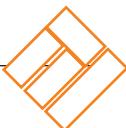

jelovi zajedno čine potpuno prerađenu normu s novim razredbenim sustavom za sve nazive dane u normama HRN ISO 1998-1:1998 i HRN ISO 1998-2:1998 koji su raspodijeljeni u svim dijelovima novih izdanja i uz dodavanje novih naziva.

Hrvatski tekst norme HRN ISO 1998-1:2012 pripremio je tehnički odbor HZN/TO 28, *Naftni proizvodi i maziva*, Hrvatskog zavoda za norme. Norma je objavljena kao trojezično izdanje na hrvatskome, engleskome i francuskome jeziku i može se kupiti po cijeni od 390 kn, a za članove Hrvatskog zavoda za norme cijena je 312 kn.

M. Broketa

Izvještaji

Seminari, skupovi, radionice u zemlji i inozemstvu

5. Dani ovlaštenih inženjera elektrotehnike Zadar 2012.

Tradicionalni jubilarni stručni skup 5. Dani ovlaštenih inženjera elektrotehnike održan je u Zadru od 27. do 29. rujna 2012. u organizaciji Hrvatske komore inženjera elektrotehnike HKIE te pod pokroviteljstvom Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

Nakon svečanog otvaranja stručnog skupa u uvodnome su dijelu predstavljeni gosti predavači s FER-a, iz HEP-a i iz Končara i njihovi referati. Tijekom dva dana održano je niz predavanja iz različitih tematskih područja s posebnim osvrtom na teme iz elektroenergetike i obnovljivih izvora energije te energijske učinkovitosti. Vrlo aktualno predavanje održao je mr. sc. Lino Fučić iz Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja na temu „Integriranje hrvatskog i europskog tehničkog zakonodavstva u graditeljstvu“.

U sklopu predavanja održan je i okrugli stol koji je organizirao g. Željko Matić, dipl. ing. el., predsjednik HKIE-a, u ulozi moderatora s temom „Projektiranje i stručni nadzor — razmatranje aktualne prakse“. Rasprava o toj temi bila je usmjerenica na novo tehničko zakonodavstvo, na probleme ugovaranja cijena projektiranja i stručnoga nadzora, te je zaključeno da se predloži izrada novoga cjenika usluga HKIE-a.

Na kraju dvodnevnoga stručnog skupa veliko je zadovoljstvo izazvalo što ga je svojom nazočnošću uveličao ministar Ministarstva graditeljstva i prostornoga

uređenja g. Ivan Vrdoljak, dipl. ing. el., koji je održao okrugli stol na temu „Stanje i perspektiva elektrotehničke struke u graditeljstvu“, na kojem je sudjelovao velik broj ovlaštenih inženjera elektrotehnike, a u ime Hrvatskoga zavoda za norme u raspravi je sudjelovao g. Vladimir Katanić, dipl. ing. el., viši stručni savjetnik za normizaciju u području energetske elektrotehnike, koji je potaknuo raspravu o stavljanju datiranih odnosno nedatiranih popisa hrvatskih norma na koje se upućuje u različitim pravilnicima i tehničkim propisima, a koje donose nadležna ministarstva.

Također treba istaknuti da je u sklopu Dana ovlaštenih inženjera elektrotehnike drugoga dana skupa Povjerenstvo za međunarodnu suradnju HKIE-a organiziralo okrugli stol s predstavnicima inženjerskih komora iz Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Makedonije. Na okruglome se stolu raspravljalo o nizu zanimljivih tema povezanih s radom i položajem ovlaštenih inženjera elektrotehnike iz zemalja u našemu okružju.

V. Katanić

Radionica za promociju normizacije u području infrastrukture za željeznicu

Nakon službenoga sastanka tehničkog pododbora CEN/TC 256/SC 1 održana je radionica za promociju normizacije u području infrastrukture za željeznicu.

Radionicu je uz prigodan govor otvorio i sudionike pozdravio v. d. ravnatelja HZN-a gospodin Miran Škerl. Gospodin Nenad Nikolić, voditelj poslova normizacije u

HZN-u, na početku radnoga dijela radionice također je pozdravio prisutne sudionike.

Dnevni red radionice sadržavao je četiri prezentacije:

1. Railway standardization activities in Europe – General overview

Eduardo Correia, APNCF, tajnik tehničkog pododbora CEN/TC 256/SC 1

2. Standardization activities of CEN/TC 256/SC 1, Railway applications / Infrastructure

Francisco Melo Parente, SAFEVIA, predsjednik tehničkog pododbora CEN/TC 256/SC 1

3. An example: specific standardization activities of CEN/TC 256/SC 1/WG 28, Railway applications / Infrastructure / Track geometry quality

Fredéric Coudert, SNCF, voditelj radne skupine CEN/TC 256/SC 1/WG 28

4. Overview of Croatian Railways – Future perspectives

Sabina Seražin Korper, HŽ Infrastruktura, Leader of Development and analysis of railway infrastructure subsystems capacity group

Prezentacije gospodina Parentea i gospodina Correie detaljno su prikazale rad CEN/TC 256/SC 1, *Railway applications / Infrastructure* i stanje normizacije u Europi u ovome području normizacije.

Mora se istaknuti činjenica da su i tijekom službenoga sastanka pododbora CEN/TC 256/SC 1, pa i tijekom

radionice, gospoda Parente i Correia pokazali prisutnima veliku uigranost i iskustvo. Naime rad predsjednika odbora ili pododbora uvelike ovisi o radu tehničkoga tajnika, a vrijedi, naravno, i obrnuto.

Kvaliteta kolosiječne geometrije je bila tema prezentacije voditelja radne skupine WG 28, *Track geometry quality* gospodina Fredérica Couderta.

Gospodin Coudert u svojoj je prezentaciji iznio pregled događanja povezan s radnom skupinom WG 28, *Track geometry quality* od njezina osnivanja 1998. godine do danas.

Gospodin Coudert dao je i detaljan osvrt na norme iz niza EN 13848 te najavio buduće aktivnosti, tj. projekte iz područja rada te radne skupine.

Prezentacija gospođe Sabine Seražin Korper također je bila vrlo zanimljiva te je pobudila dosta zanimanja.

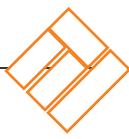
Gospoda Parente i Correia s velikim su zanimanjem pratila tu prezentaciju te su izrazili nadu da će se ambiciozni planovi HŽ-a koje je iznijela gospođa Seražin Korper i ostvariti.

Nakon prezentacija prisutni sudionici imali su priliku raspravljati te postavljati pitanja.

Svi prisutni su bili izuzetno zadovoljni viđenim prezentacijama, a radionica je završena uz ugodan razgovor.

B. Jandrijević

Novosti iz IEC-a

76. godišnja skupština IEC-a u Oslu

Redovita godišnja skupština Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (IEC-a) održana je prema unaprijed utvrđenome programu od 1. do 5. listopada 2012. godine u Oslu (Norveškoj), ali su se sastanci tehničkih odbora održavali od 24. rujna pa do 5. listopada 2012. Općoj su skupštini prisustvovali i predstavnici HZN-a. Stručnjaci iz Republike Hrvatske (3 predstavnika Ex Agencije i jedan predstavnik iz INA-e) prisustvovali su i sastancima tehničkog odbora TC 31, odnosno sastancima odgovarajućih pododbora i radnih skupina toga odbora koji aktivno sudjeluju u radu toga odbora i drže jedan pododbor (za protueksploziju zaštitu tipa *neprodorni oklop*).

Domaćin ovogodišnjeg sastanka bio je Norveški elektrotehnički odbor (Norsk Elektroteknisk Komite, NEK), koji je nacionalno normirno tijelo Kraljevine Norveške specijalizirano za područje elektrotehnike. Norveška kao i veći broj europskih zemalja ima dva tijela, jedno za područje elektrotehnike i jedno za ostala tehnička područja. Kako NEK ove godine slavi 100. obljetnicu osnutka, svečanosti otvaranja prisustvovao je i sam norveški kralj Harald V., a za nazočne je gradonačelnik Oslo priredio prijam u gradskoj vijećnici.

U sklopu godišnje skupštine održani su sastanci i sjednice upravnih tijela IEC-a, Upravnog odbora za normizaciju (Standardization Management Board, SMB), Odbora za ocjenu sukladnosti (Conformity Assessment Board, CAB), Statutarnog vijeća (Council Statutory Session), Vijeća (Council Open Session), Forum predsjednika nacionalnih elektrotehničkih odbora (NC presidents` Forum), Sastanak tajnika nacionalnih elektrotehničkih odbora (NC secretaries` Forum). Osim toga održana je i radionica za zemlje koje su u fazi industrijalizacije (Workshop for Industrializing Countries), sastanak mladih stručnjaka IEC-a itd.

Na Vijeću je prihvачen zahtjev Nacionalnog elektrotehničkog odbora Republike Moldove za prijam u pridruženo članstvo IEC-a.

Sastanak SMB-a

SMB je odgovoran za upravljanje i nadzor nad normizacijskim radom u IEC-u te o tome podnosi izvještaje CB-u (predsjedništvu vijeća).

SMB čine predsjednik koji je potpredsjednik IEC-a, petnaest članova koje bira Vijeće i njihovi zamjenici koje imenuju nacionalni odbori (sedam stalnih članova koje imenuju NC-ovi koji plaćaju najveću godišnju članarinu s najvećim brojem TC/SC tajništva i osam članova koje se biraju između članova NC-ova na temelju osobnih kvalifikacija s uravnoteženom zemljopisnom razdiobom, brojem TC/SC tajništva koje drži njihov NC. Tajnik IEC-a po dužnosti je član SMB-a.

SMB je odgovoran za uspostavljanje i ukidanje TC-a i SC-a, odobrenje njihova djelokruga: imenovanje predsjednika TC/SC-a i dodjelu tajništva, dodjelu normizacijskog rada, ograničenja; vremensku proizvodnju norma, odobravanje i održavanje smjernica; kritičku ocjenu potreba za radom IEC-a i planiranje toga rada u novim područjima tehnike i održavanje veza s drugim međunarodnim organizacijama.

SMB ima dvije podskupine: Savjetodavni odbor koji daje savjete, vodi i usklađuje rad IEC-a pod okriljem SMB-a s ciljem osiguranja usklađivanja; Strateške skupine za osiguranje strateških uputa i pravaca o posebnim područjima tehničke djelatnosti koja zahtijeva usklađivanje novih inicijativa i tekućeg rada.

SMB je donio odgovarajuće odluke iz svojega područja odgovornosti. Prihvaćena su izvješća određenih tehničkih odbora i pododbora. Raspravljalo se o odgovornostima SMB-a koje se odnose na Masterplan IEC-a za razdoblje od 2011. do 2016. godine.

Osnovan je tehnički odbor iz područja sustava za pohranu električne energije (TC 120). Tajništvo odbora dodijeljeno je nacionalnome odboru Japana.

Dana je informacija i o osnutku tehničkog odbora ISO-a za svjetlo i rasvjetu. SMB je odlučio da proslijedi komentare nacionalnih odbora i članova odbora TC 34 i TC 76 tajništvu novoga TC-a kako bi se uzeli u obzir tijekom rasprave o njegovu djelokrugu.

Dana je informacija o dodjeli nagrade T. A. Edison za 2012. godinu za rad u tehničkim odborima.

Sastanak CAB-a

CAB je odgovoran za upravljanje djelatnostima rada IEC-a na ocjeni sukladnosti i nadzor nad tim djelatnostima uključujući nadzor nad sustavima ocjene sukladnosti IEC-a. CAB predstavlja zajednicu ocjene sukladnosti IEC-a. CAB je tijelo koje donosi odluke i o njima izvješćuje predsjedništvo Vijeća.

CAB delegira upravljanje i svu operativnu odgovornost koja se odnosi na sustave ocjene sukladnosti na upravno tijelo koje upravlja svakim sustavom.

CAB čine predsjednik, koji je ujedno i potpredsjednik IEC-a, kojeg bira Vijeće s mandatom od tri godine, dvanaest članova koje bira vijeće i njihovih zamjenika koje imenuju nacionalni obori. Pojedini članovi mogu biti na toj funkciji do dva trogodišnja mandata dok za zamjenike nema ograničenja.

CAB je odgovoran za utvrđivanje politike ocjene sukladnosti IEC-a, promicanje i održavanje odnosa s međunarodnim organizacijama o pitanjima ocjene sukladnosti, stvaranje i preinacivanje i ukidanje sustava ocjene sukladnosti, nadzor nad djelatnostima ocjene sukladnosti i provjeru trajne važnosti djelatnosti ocjene sukladnosti IEC-a općenito.

Na sastanku CAB-a raspravljana su pitanja iz područja odgovornosti toga upravnog tijela IEC-a koja se odnose na administrativna pitanja kao što su rokovi za dokumente CAB-a, politika CAB-a i referentni dokumenti te informacija o sadašnjem članstvu CAB-a te izvještaj glavnog tajništva IEC-a o promicanju djelatnosti na ocjeni sukladnosti prošle godine.

Dan je pregled rada radnih skupina CAB-a čiji rad pokriva politiku i strategiju CAB-a, sustavna pitanja, energetsku učinkovitost, neovlašteno korištenje proizvoda (piratstvo), ocjenu sukladnosti u području energije mora, te potvrđivanje vjetrenih turbina.

Dan je pregled aktivnosti sustava IEC-a za ocjenu kakvoće elektroničkih sastavnica (IECQ), sustava IEC-a za potvrđivanje prema normama za opremu za eksplozivne atmosfere (IECEx), sustava programa za ocjenu sukladnosti za elektrotehničku opremu i sastavnice (IECEE) o čemu su dali izvještaje predsjednici tih tijela.

Djelokrug IECEE je proširen na novu kategoriju opreme odnosno na električna vozila.

Dana je informacija da se trajno nadzire zloporaba certifikata i oznaka koje se izdaju prema programima certificiranja IECEE.

Nacionalni odbor UK je dao prijedlog da se usklade aspekti sustava IECQ, IECEx i IECEE.

Dane su informacije o suradnji s drugim međunarodnim i regionalnim tijelima i organizacijama kao što su ISO/CASCO, ILAC, IAF, OIML, ITU, ASEAN, Europska komisija, CEN/CENELEC. Odobren je i revidirani MoU između IEC-a, ILAC-a i IAF-a.

Sastanak CB-a

Nakon pozdrava prisutnih predsjednik IEC-a dr. Klaus Wucherer je istaknuo da je unatoč svjetskim gospodarskim kretanjima IEC i nadalje dobro radi te da ispunjava ciljeve u gotovo svakom smislu. IEC će započeti primjenu novoga Masterplana u koji je uključeno 17 programa da bi se zadovoljio taj Masterplan. Svaki program obuhvaća niz djelovanja koja se moraju poduzeti. IEC je dinamična organizacija koja se ne zadovoljava s običnim izvršavanjem posla te je identificirala tih sedamnaest područja u kojima mora poboljšati svoj rad.

Posebno se osvrnuo na jednu temu koja se provlači kroz cijeli Masterplan, a to je da IEC treba učiniti „kućom“ industrije. Istaknuo je da industrija više nego ijedna druga skupina najviše ulaze u rad IEC-a. Industrija daje najviše stručnjaka za razvoj norma IEC-a, a ujedno je i najveći korisnik norma. Industrija također upotrebljava i globalni sustav ocjene sukladnosti koji djeluje u okviru IEC-a. Stoga je i ključno pitanje koliko su norme IEC-a poticane od strane industrije. Naravno i drugi korisnici (državna tijela, potrošači itd.) igraju važnu ulogu.

Istaknuo je da su struktura IEC, upravljanje IEC-om i procesi modernizirani te da je postignuta veća djelotvornost. Zahvalio je g. Ronniju Amitu, bivšem tajniku koji je vodio IEC od 1999. godine na uspješnom radu te istaknuto da je i novi tajnik, g. Frans Vresswijk također čovjek industrije te da je ujedno bio predsjednik svojega nacionalnog odbora te zamolio prisutne da daju čvrstu potporu novome tajniku u provedbi Masterplana. Na kraju je rekao da uporaba elektrotehnike i elektronike sve više raste, a kako je elektrotehnika i elektronika domena IEC-a s njima raste i IEC. Dodao je da gdje god postoji elektrotehnika treba biti i IEC.

Novi glavni tajnik IEC-a preuzeo dužnost

Na 76. sastanku IEC-a dužnost glavnog tajnika preuzeo je Frans Vresswijk iz Nizozemske. F. Vresswijk elektrotehnički je inženjer, a radio je gotovo 30 godina na istraživanju, razvoju i upravi tvrtke Philips. U toj je tvrtki bio voditelj sektora intelektualnog vlasništva, normizacije i zaštite zdravlja. Bio je također predsjednik nizozemskoga nacionalnog odbora i Upravnog odbora za normizaciju IEC-a. Radi lakšeg prijenosa funkcije F. Vresswijk postao je pomoćnik glavnog tajnika

od 1. ožujka 2012. godine. Funkciju glavnog tajnika preuzeo je od Ronnija Amita koji je tu funkciju obavljao od 1999. godine do 30. rujna 2012. godine. R. Amit ostat će posebni savjetnik predsjednika IEC-a do kraja siječnja 2013. godine (s punim radnim vremenom), odnosno do veljače 2014. s nepunim radnim vremenom.

Svojim radom u industriji i normizaciji F. Vresswijk osobno se uvjerio da djelatno sudjelovanje u međunarodnoj normizaciji pruža veoma konkretnu korist industriji: „Tvrtke koje sjede za stolom na kojem se pišu pravila o globalnoj trgovini izbjegavaju da ta pravila za njih piše konkurenca. Što je još važnije, tvrtke koje razumiju stratešku korist od sudjelovanja u normizacijskim djelatnostima postižu važne koristi kad je riječ o pristupu tržištu, smanjenju otpada i optimalnoj uporabi sredstava.“ Predsjednik IEC-a dr. Klaus Wucherer u svojem obraćanju prisutnima na sjednici Vijeća zahvalio je R. Amitu na njegovu uspješnom vođenju IEC-a.

Nagrada IEC-a „Lord Kelvin“ za 2012. godinu

U Oslu je 5. listopada 2012. Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo (IEC) na svojem redovitom godišnjem sastanku dodijelilo priznanje „Lord Kelvin“ Friedrichu Harlessu (Njemačka), predsjedniku odbora TC 44, *Sigurnost strojeva — Elektrotehnički aspekti i ACOS-a, Savjetodavnog odbora za sigurnost Upravnog vijeća za normizaciju IEC-a*. U obrazloženju se ističe njegov doprinos ciljevima i načelima IEC-a u dugom razdoblju njegova rada u tehničkom odboru TC 44 te njegovo iznimno stručno znanje i iskustvo u sigurnosti u elektrotehnici kao i prenošenje znanja na druge ljudе. Njegovi ga partneri u svijetu smatraju jednim od vodećih pionira u suvremenome pristupu sigurnosti.

Priznanje „Lord Kelvin“ nazvano je po slavnom britanskom znanstveniku i inženjeru koji je znatno pridonio osnutku IEC-a 1906. godine i bio njegov prvi predsjednik. Ono se dodjeljuje kao znak priznanja za osobit doprinos pojedinaca radu IEC-a. Svake godine mogu se dodjeliti najviše tri priznanja: za vođenje, izvanredni doprinos rastu, razvitku i promicanju sustava i norma IEC-a te u znak zahvalnosti onima koji su dali velik doprinos promicanju slike o IEC-u tijekom duljeg razdoblja (najmanje pet godina).

Od 1994. godine, otkad je uvedeno priznanje Lord Kelvin, dodjela toga priznanja postala je važan događaj u elektrotehničkoj zajednici. To su priznanje primili mnogi istaknuti stručnjaci iz većega broja nacionalnih odbora.

Nagrade IEC/IEEE-a „Thomas A. Edison“ za 2012. godinu

U Oslu je tijekom redovitoga godišnjeg sastanka Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva dodijeljena nagrada IEC/IEEE Thomas A. Edison zaslužnim članovima zajednice IEC-a. Ta je nagrada ustanovljena 2010. godine u znak priznanja za iznimna postignuća (u posljednjih pet godina), a dodjeljuje se aktivnim članovima odbora IEC-a za primjeren rad i doprinos te djelotvorno vođenje njihovih odbora (predsjednicima, tajnicima ili pomoćnicima tajnika TC-a ili SC-a) i službenicima sustava za ocjenu sukladnosti IEC-a i njihovih tijela.

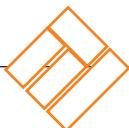
Upravna tijela IEC-a, Vijeće za upravljanje normizacijom (SMB) i Vijeće za ocjenu sukladnosti (CAB), mogu godišnje dodijeliti najviše devet nagrada od kojih je

naviše sedam rezervirano za službenike TC/SC-a, a najviše dva za službenike tijela za ocjenu sukladnosti. Za 2012. godinu Upravno vijeće za normizaciju IEC-a dodijelilo je pet nagrada koje su dobili Karen

Higinbutton (ISO/IEC JCT 1), Derek Johns (TC 61), Li Yaping (TC 95) i Etsui Vincent (TC 78). Vijeće za ocjenu sukladnost dodijelilo je dvije nagrade koje su dobili Kerry McManama (IECEX) i David W. Smith (IECQ).

M. Vuković

ETSI

Novosti iz međunarodnih i europskih normirnih tijela

Novosti iz ETSI-ja

Treća radionica ETSI-jeva tehničkoga odbora M2M

U organizaciji ETSI-jeva tehničkoga odbora M2M (Machine to Machine) održana je 24. i 25. listopada 2012. u Mandelieu u Francuskoj treća radionica.

Glavna tema ovogodišnje radionice normizacijski je okvir za interoperabilne servise M2M, odnosno primjena servisne platforme M2M u stvarnim mrežama operatora.

ETSI-jev tehnički odbor M2M definirao je dvije najvažnije sastavnice horizontalnoga rješenja M2M, a to su servisna platforma M2M i prijelazni servisni sloj. Ova platforma podržava višestruke servise, pri čemu je neutralna u odnosu na tip primjenjene mrežne tehnologije. Može raditi s bilo kojom IP mrežom proširujući postojeće mogućnosti mobilnih, fiksnih i/ili širokopojasnih IP mreža. Na pristupnoj strani sustavi M2M integriraju različite senzorske mrežne tehnologije u rasponu od općenitih Wi-Fi (Wireless-Fidelity) do specifičnih kapilarnih mrežnih M2M tehnologija.

Glavni ciljevi radionice:

1. Pokazati napredak u stvaranju specifikacija ETSI-jeva tehničkog odbora M2M te planova za razvoj normizacije u području M2M.
2. Objasniti pojmove sadržane u normama M2M te ponuditi metode za primjenu predloženih rješenja u stvarnim mrežama.
3. Detaljno analizirati strategijske i tehničke izazove s kojima se susreću glavni sudionici u industriji M2M, kao što su:
 - stečena iskustva i mogućnosti za rane korisnike horizontalne servisne platforme ETSI-jeva tehničkoga odbora M2M

- tržišni zahtjevi koji se odnose na ključne servise koje treba podržavati
 - uključivanje vertikalnih tržišnih zahtjeva u horizontalne ponude servisa
 - postupno uključivanje postojećih tehnoloških rješenja prisutnih u današnjim bežičnim mrežama
 - ključne primjene za M2M, kao što su pametna energija, pametni gradovi i inteligentni transportni sustavi.
4. Istražiti integraciju servisne platforme M2M u postojeće i buduće mreže:
 - koji će se tip API-ja (Application Programming Interface) ponuditi servisima
 - koja će sučelja i API-je podržavati mrežna infrastruktura
 - koje su razine zaštite prihvatljive tržištu i kako će se primjenjivati
 - kakva su rješenja za upravljanje podacima
 - interakcija s operatorskim mrežama kao što je LTE (Long Term Evolution).
 5. Rasprava u vezi s konvergencijom M2M i regulativna pitanja:
 - kako izbjegići udvajanje norma M2M
 - suradnja normizacijskih organizacija u cilju stvaranja jedinstvenoga M2M rješenja
 - regionalni zahtjevi (mandati EU-a i kako tehnički odbor M2M na njih treba odgovoriti).

Sudionici radionice:

- predstavnici:
 - ICT (Information and Communications Technology) industrije koji rade s tehnologijama i servisima M2M
 - vertikalnih tržišnih segmenta koji su mogući korisnici rješenja M2M
 - normizacijskih organizacija
 - odgovarajućih tehničkih skupina iz ETSI-ja
- direktori tehnoloških i upravljačkih sustava
- normizacijski stručnjaci i tehnički rukovoditelji.

B. Burazer

